

[Početna Stranica](#) > ... > [Sudski Postupci](#) > [Građanski Predmeti](#) > [Izvođenje Dokaza](#) > France

Izvođenje dokaza



Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Teret dokazivanj

1.1 Koja su pravila u vezi s teretom dokazivanja?

U skladu s člankom 1353. Građanskog zakonika (*Code civil*) osoba koja podnosi zahtjev za izvršenje obveze mora dokazati njezino postojanje. Nasuprot tomu, osoba koja podnosi zahtjev za oslobođenje od obveze mora opravdati njezino ukidanje.

Stoga svaka stranka u sporu u načelu mora predložiti dokaze navedenih činjenica. Na primjer, člankom 9. Zakona o parničnom postupku (*Code de procédure civile*) propisano je da „svaka stranka mora dokazati, u skladu sa zakonom, činjenice koje su potrebne kako bi se njezin zahtjev riješio u njezinu korist”.

1.2 Postoje li pravila prema kojima su određene činjenice izuzete od tereta dokazivanja? U kojim slučajevima? Je li moguće predložiti dokaze kako bi se pokazalo da određena pravna pretpostavka nije valjana?

U određenim slučajevima vrijede pretpostavke na temelju kojih se odobrava izuzeće od dokazivanja činjenice koju je nemoguće ili teško utvrditi.

Zahvaljujući zakonskim pretpostavkama teret dokazivanja više ne leži na osobi koja mora dokazati postojanje navedene činjenice. Općenito, pretpostavke su „oborive”: za njihovo pobijanje mogu se pružiti dokazi. Primjer: ako se tijekom braka rodi dijete, pretpostavlja se da je suprug majke otac tog djeteta, ali može se pokrenuti postupak za osporavanje očinstva.

Pretpostavke su rjeđe „neoborive”: u tom slučaju protivni dokazi nisu dopušteni. Primjer: protiv sudske odluke ne smiju se izvoditi dokazi.

1.3 U kojoj mjeri sud mora biti uvjeren u neku činjenicu kako bi presudu temeljio na postojanju te činjenice?

Sud može svoju odluku temeljiti jedino na dokazanim ili neosporenim činjenicama.

2 Izvođenje dokaza

2.1 Mora li stranka uvijek podnijeti zahtjev za izvođenje dokaza ili sudac u određenim predmetima može izvesti dokaze na vlastitu inicijativu?

Sudac može naložiti izvođenje dokaza na zahtjev jedne od stranaka, ali i na vlastitu inicijativu.

2.2 Ako je zahtjev stranke koji se odnosi na izvođenje dokaza odobren, što slijedi?

Ako sudac naloži izvođenje dokaza na zahtjev jedne od stranaka, tajništvo suda obavješćuje imenovanog

tehničara o opsegu njegova zadatka, a tehničar zatim poziva stranke da sudjeluju u svim radnjama koje se provode. Ako je potrebno vještačenje, ono neće početi dok predmetna stranka ne položi novčani iznos (polog) koji određuje sudac, a kojim se jamči plaćanje vještaku. Sva izvođenja dokaza provode se u prisutnosti stranaka.

2.3 U kojim slučajevima sud može odbiti zahtjev stranke za izvođenje dokaza?

Sudac može odbiti zahtjev za izvođenje dokaza na temelju činjenice da bi se time prikrilo nedjelovanje stranke na kojoj je teret dokazivanja ili da ono nije potrebno.

2.4 Koji različiti načini dokazivanja postoje?

U francuskom građanskom pravu postoji razlika. Kad je riječ o činjenicama (na primjer, nezgoda), dokazivanje je diskrecijski postupak i stoga se može provoditi s pomoću bilo kojeg sredstva (isprave, iskazi svjedoka itd.). Kad je riječ o pravnim aktima (ugovor, donacija itd.), u načelu je potreban pisani dokaz, ali u pravu su dopuštene iznimke (na primjer, kad je riječ o aktima koji se odnose na iznos koji ne premašuje određenu granicu utvrđenu zakonodavnom odlukom ili ako nije moguće predočiti pisanu ispravu). Treba napomenuti da se u sporovima između trgovačkih subjekata primjenjuje pravilo dokazivanja s pomoću bilo kojeg sredstva, među ostalim u slučaju pravnih akata.

2.5 Na koji se način od svjedoka dobivaju dokazi te kako se ti načini razlikuju od onih pomoću kojih se dokazi dobivaju od vještaka? Kakva su pravila u vezi s pisanim dokazima i izvješćima/mišljenjima vještaka?

Iskazi svjedoka mogu se prikupljati u dva oblika: usmeno tijekom istražnog postupka ili u pisanom obliku, u obliku izjava koje moraju zadovoljavati određenu formu. U pisanoj izjavi mora se posebno navesti identitet svjedoka i, prema potrebi, njegov obiteljski odnos s jednom od stranaka ili odnos koji proizlazi iz braka, podređenosti, suradnje ili zajedničkog interesa. U izjavi se isto tako navodi da je sastavljena za upotrebu u sudskom postupku i da je njezin autor svjestan da lažno svjedočenje podrazumijeva rizik od kaznenih sankcija. Iskazi se mogu prikupiti i u obliku izjava pod prisegom (riječ je o dokumentima koje sastavlja javni službenik i koji sadržavaju izjave nekoliko svjedoka o činjenicama koje se dokazuju).

Mišljenje vještaka razlikuje se od iskaza svjedoka jer je to izvođenje dokaza koje se sastoji od toga da se posebno stručnoj osobi povjeri zadatak iznošenja isključivo tehničkog mišljenja nakon što su stranke pozvane da daju svoja objašnjenja. Vještak daje mišljenje usmenim ili pisanim putem. Pisana mišljenja sastavljaju se u obliku izvješća koja posebno sadržavaju pisane primjedbe stranaka. Sudac nije obavezan prihvatiti mišljenje vještaka.

2.6 Imaju li neki načini dokazivanja veću težinu od drugih?

Ovjerena isprava (*acte authentique*), koju je sastavio javni službenik (javni bilježnik, sudski izvršitelj) u okviru svojih dužnosti, smatra se vjerodostojnom ako se ne podnese prigovor zbog krivotvorenja.

Privatni sporazum (*acte sous-seing privé*) sastavljen bez posredovanja javnog službenika, koji su sastavile same stranke i koji sadržava samo njihove potpise smatra se vjerodostojnim ako ne postoje dokazi koji bi upućivali na suprotno.

Sudac ima diskrecijsko pravo u pogledu iskaza svjedoka, kao i ostalih dokaznih sredstava.

2.7 Je li za dokazivanje određenih činjenica obvezna primjena određenih načina dokazivanja?

Kako je navedeno u odgovoru na pitanje 2.4., pisani dokaz potreban je za dokazivanje vjerodostojnosti pravnog posla čija vrijednost premašuje 1500 EUR. Nasuprot tomu, dokazivanje činjenice diskrecijski je postupak.

2.8 Jesu li svjedoci zakonski obvezni svjedočiti?

Svaka osoba obvezna je surađivati u sudskom postupku u cilju utvrđivanja istine.

2.9 U kojim slučajevima mogu odbiti svjedočenje?

Osobe koje raspolažu informacijama koje su doznale u okviru obavljanja svojih zanimanja i za koje vrijedi načelo

čuvanja poslovne tajne moraju odbiti dati iskaz jer u protivnom podliježu kaznenim sankcijama. Nadalje, svjedoci mogu u svakom trenutku odbiti svjedočiti ako mogu dokazati opravdanu spriječenost (na primjer: nemogućnost putovanja, bolest, profesionalni razlozi). Sudac će procijeniti opravdanost te spriječenosti.

2.10 Je li moguće kazniti osobu koja odbije svjedočiti ili je prisiliti da svjedoči?

Svjedocima koji ne dođu na ročište ili onima koji bez opravdanog razloga odbiju dati iskaz ili položiti prisegu može se naložiti plaćanje novčane kazne u iznosu od najviše 10 000 EUR.

Treba napomenuti i da se davanje lažnog iskaza smatra kaznenim djelom.

2.11 Postoje li osobe koje ne mogu svjedočiti?

Svaka osoba može biti ispitana u svojstvu svjedoka, osim samih stranaka u postupku i onih osoba koje ne mogu svjedočiti na sudu, što uključuje osobe s građanskim diskvalifikacijama (maloljetnici i zaštićene odrasle osobe) ili osobe s određenim osuđujućim presudama (oduzimanje građanskih prava). Međutim, sudac može ispitati te osobe u informativne svrhe i one pritom ne moraju položiti prisegu. Osim toga, potomci bračnih drugova ni u kojem slučaju ne smiju davati iskaze ili svjedočiti o pritužbama bračnih drugova u postupcima razvoda ili zakonske rastave.

2.12 Koja je uloga suca i stranaka u saslušanju svjedoka? Pod kojim uvjetima svjedok može svjedočiti videokonferencijskom vezom ili uz primjenu drugih tehničkih rješenja?

Sudac vodi ispitivanje svjedoka i postavlja im pitanja. Ako ne postoji obrazložena odluka suca, stranke moraju biti prisutne na ročištu. Ne smiju prekidati svjedoke niti im se izravno obraćati kako ne bi utjecale na njih. Ako sudac smatra da je to potrebno, svjedoku će postaviti sva pitanja na koje stranke žele odgovor.

Ništa ne sprečava suca da izradi zvučni, vizualni ili audiovizualni zapis izvođenja dokaza ako su okolnosti takve da je to potrebno (kao na primjer u slučaju geografske udaljenosti).

3 Ocjena dokaza

3.1 Ako stranka nije legalno pribavila dokaze, postoje li ograničenja koja sud primjenjuje pri donošenju presude?

Sudac neće prihvatiti dokaze koji su dobiveni prijevaram sredstvima (skrivenom kamerom, snimanjem telefonskog razgovora bez znanja govornika itd.) ili na način kojim se narušava privatnost.

3.2 Hoće li moje svjedočenje biti dokaz ako sam stranka u postupku?

Izjave stranaka u postupku nemaju status dokaza.

4 Je li ta država članica u skladu s člankom 2. stavkom 1. Uredbe o izvođenju dokaza navela druga tijela koja su na temelju Uredbe nadležna za izvođenje dokaza za potrebe sudskih postupaka u građanskim ili trgovačkim stvarima? Ako je odgovor potvrđan, u kojim su postupcima nadležna za izvođenje dokaza? Mogu li zatražiti izvođenje dokaza ili pomoći u izvođenju dokaza samo na temelju zahtjeva druge države članice? Vidjeti i obavijest u skladu s člankom 2. stavkom 1. Uredbe o izvođenju dokaza

Ne. Sudovi su jedina nadležna tijela.

Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.